

Beschrijving van de studierichting

Plaats in de matrix

Derde graad doorstroomfinaliteit – domeinoverschrijdend

Visie op de studierichting

- De studierichting Latijn-Wetenschappen is een studierichting in de doorstroomfinaliteit, gericht op een brede waaier aan opleidingen in het hoger onderwijs waar exacte wetenschappen en/of taal, cultuur, mens en samenleving centraal staan.
- Leerlingen leren daarom theoretische en abstracte leerinhouden verwerken binnen
  - de exacte wetenschappen: ze benaderen zowel de levende als niet-levende materie en energie op een brede en verdiepende manier en kijken met een wiskundige, wetenschappelijke en onderzoekende houding naar de maatschappij en hun omgeving
  - het wetenschapsdomein wiskunde: leerlingen krijgen, in functie van hun doorstroomprofiel, een extra pakket wiskunde. Dit pakket bevat verbreding en verdieping in verschillende wiskundedomeinen om inhouden in de wetenschappen met voldoende diepgang te kunnen verwerken. De wiskunde staat hier dus in functie van de wetenschappen.
  - het wetenschapsdomein klassieke talen: leerlingen gaan aan de slag met teksten (literatuur waarbinnen taalsystematiek en cultuurgeschiedenis geïntegreerd aan bod komen) die de volledige periode beslaan waarin in het Latijn werd geschreven. Ze krijgen een diepgaand begrip door aandacht voor de taal, de cultuurhistorische inhoud en de manier waarop men in het verleden en nu met verschillende thema's omgaat. Leerlingen besteden tevens aandacht aan de ervaring van de lectuur, m.a.w. de gevoelens en gedachten die dit bij hen losmaakt en leren hierover beargumenteerd in gesprek gaan.
- Latijn-Wetenschappen wordt als domeinoverschrijdende studierichting aangeboden in de derde graad. De basisvorming is dezelfde als voor alle andere studierichtingen binnen de doorstroomfinaliteit.

Leerlingenprofiel

Een leerling uit de studierichting Latijn-Wetenschappen:

- is nieuwsgierig naar vraagstukken met betrekking tot de levende en niet-levende materie en energie;
- is geïnteresseerd in de diepere wiskundig-wetenschappelijke verklaring van fenomenen, processen en maatschappelijke aspecten;
- neemt graag een onderzoekende houding aan;
- houdt van een proefondervindelijke insteek;
- gaat kritisch om met informatie en data en kan nauwkeurig werken;
- is ruim geïnteresseerd in de taal, cultuur, geschiedenis en samenleving waarbinnen Latijnse teksten zijn geschreven;
- is enthousiast om literatuur in het Latijn van de klassieke oudheid tot nu te ontdekken;
- geniet ervan om op een gestructureerde manier met taal aan de slag te gaan;
- ervaart het als een uitdaging om met taal te spelen door te zoeken naar het juiste woord op de juiste plaats en iets nieuws te creëren.

Componenten van de studierichting

Latijn-Wetenschappen
Eindtermen basisvorming Doorstroom
Specifiek gedeelte
WD_01 Algemene doorstroomcompetenties
01 Generieke doorstroomcompetenties
02 Historisch en cultureel bewustzijn
WD_03 Klassieke talen
01 Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: taalsystematiek
02 Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: literatuur
03 Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: cultuurgeschiedenis
WD_06 Wiskunde
02 Uitgebreide wiskunde i.f.v. wetenschappen
WD_08 Biologie
01 Uitgebreide biologie
WD_09 Chemie
01 Uitgebreide chemie
WD_10 Aardwetenschappen
01 Uitgebreide aardwetenschappen
WD_11 Fysica
01 Uitgebreide fysica
WD_12 STEM
03 Onderzoeksvaardigheden wetenschappen
04 Labo

Minimale materiële vereisten

- Goed uitgeruste labo's voor de wetenschapsvakken waarbij
  - proefopstellingen gedurende een langere periode observeerbaar blijven
  - moderne multimedia voorzien is
- Werktafels, materialen en gereedschappen (zoals bij het vak techniek) om STEM-activiteiten te kunnen uitvoeren. Idealiter vormen deze een onderdeel van een labolokaal (van fysica).

Vergelijking met 'oude studierichtingen'

Concordantie

ASO	Doorstroom
Grieks-Wetenschappen Latijn-Wetenschappen	Latijn-Wetenschappen

Accenten binnen de opleiding

- 'Historisch en cultureel bewustzijn' bevat een uitbreiding op de doelen van historisch bewustzijn (SC 8 van de basisvorming) en cultureel bewustzijn en culturele expressie (SC 16 van de basisvorming). In dit wetenschapsdomein scherpen leerlingen hun historische kennis en vaardigheden aan. Ze oriënteren zich ook in maatschappelijke, historische en geografische contexten vanuit aspecten van inhoud van en vormgeving in kunst- en cultuuruitingen.
- In vergelijking met de vroegere pool wetenschappen zijn er slechts zeer beperkte verschuivingen. (onderzoeksvaardigheden voor de wetenschappen en labo blijven dus belangrijk).
- De uitgebreide wiskunde staat in functie van de wetenschappen.
- Er zijn geen belangrijke verschuivingen voor Latijn t.o.v. de vroegere pool Latijn.

Onderliggende studierichtingen uit tweede graad

Latijn-Wetenschappen in de derde graad is inhoudelijk verwant met de volgende studierichtingen uit de tweede graad:

- Grieks-Latijn
- Latijn

Hieronder zijn de componenten weergegeven van deze studierichtingen:'

Grieks-Latijn	Latijn
Eindtermen basisvorming Doorstroom	Eindtermen basisvorming Doorstroom
Specifiek gedeelte	Specifiek gedeelte
WD_01 Algemene doorstroomcompetenties	WD_01 Algemene doorstroomcompetenties
02_Historisch en cultureel bewustzijn	02_Historisch en cultureel bewustzijn
WD_03 Klassieke talen	WD_03 Klassieke talen
01_Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: Taalsystematiek	01_Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: Taalsystematiek
02_Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: Literatuur	02_Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: Literatuur
03_Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: Cultuurgeschiedenis	03_Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: Cultuurgeschiedenis
WD_06 Wiskunde	WD_06 Wiskunde
04_Gevorderde wiskunde	04_Gevorderde wiskunde

Vergelijking van de nieuwe studierichting met aanverwante richtingen

Latijn-Wetenschappen	Moderne talen - Wetenschappen	Wetenschappen-Wiskunde	Sportwetenschappen
Eindtermen basisvorming Doorstroom	Eindtermen basisvorming Doorstroom	Eindtermen basisvorming Doorstroom	Eindtermen basisvorming Doorstroom
Specifiek gedeelte	Specifiek gedeelte	Specifiek gedeelte	Specifiek gedeelte
WD_01 Algemene doorstroomcompetenties	WD_01 Algemene doorstroomcompetenties	WD_01 Algemene doorstroomcompetenties	WD_01 Algemene doorstroomcompetenties
01 Generieke doorstroomcompetenties	01 Generieke doorstroomcompetenties	01 Generieke doorstroomcompetenties	01 Generieke doorstroomcompetenties
02 Historisch en cultureel bewustzijn	02 Historisch en cultureel bewustzijn	02 Historisch en cultureel bewustzijn	02 Historisch en cultureel bewustzijn
	WD_02 Moderne talen		
	01 Talen algemeen: algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek		
	02 Talen algemeen: sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten		
	03 Talen algemeen: taalverwerving en taalontwikkeling		
	05 Talen algemeen: communicatieve vaardigheden: mediation		
	06 Nederlands: taalsystematiek		
	07 Nederlands: literatuur		
	10 Nederlands: communicatieve vaardigheden: mondelinge teksten samenvatten		
	11 Frans en Engels: communicatieve vaardigheden		
	13 Frans en Engels: taalsystematiek		
	14 Frans en Engels: literatuur		
	17 Duits: communicatieve vaardigheden		
	19 Duits: taalsystematiek		
	21 Duits: Landeskunde		
	22 Duits: literatuurbeleving		
	WD_03 Klassieke talen		
01 Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: taalsystematiek			
02 Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: literatuur			
03 Latijn en/of Grieks of Hebreeuws: cultuurgeschiedenis			
WD_06 Wiskunde	WD_06 Wiskunde	WD_06 Wiskunde	WD_06 Wiskunde
02 Uitgebreide wiskunde i.f.v. wetenschappen	02 Uitgebreide wiskunde i.f.v. wetenschappen		02 Uitgebreide wiskunde i.f.v. wetenschappen

		04 Gevorderde wiskunde	
		WD_07 Informaticawetenschappen	
		01 Informaticawetenschappen: algoritmen en programmeren	
		03 Informaticawetenschappen: modelleren en simuleren	
WD_08 Biologie	WD_08 Biologie	WD_08 Biologie	WD_08 Biologie
01 Uitgebreide biologie	01 Uitgebreide biologie	01 Uitgebreide biologie	01 Uitgebreide biologie
			02 Fysiologie en anatomie van de mens
WD_09 Chemie	WD_09 Chemie	WD_09 Chemie	WD_09 Chemie
01 Uitgebreide chemie	01 Uitgebreide chemie	01 Uitgebreide chemie	01 Uitgebreide chemie
WD_10 Aardwetenschappen	WD_10 Aardwetenschappen	WD_10 Aardwetenschappen	
01 Uitgebreide aardwetenschappen	01 Uitgebreide aardwetenschappen	01 Uitgebreide aardwetenschappen	
WD_11 Fysica	WD_11 Fysica	WD_11 Fysica	WD_11 Fysica
01 Uitgebreide fysica	01 Uitgebreide fysica	01 Uitgebreide fysica	01 Uitgebreide fysica
WD_12 STEM	WD_12 STEM	WD_12 STEM	WD_12 STEM
03 Onderzoeksvaardigheden wetenschappen	03 Onderzoeksvaardigheden wetenschappen	03 Onderzoeksvaardigheden wetenschappen	03 Onderzoeksvaardigheden wetenschappen
04 Labo	04 Labo	04 Labo	04 Labo
			WD_13 Bewegingswetenschappen
			01 Uitgebreide bewegingswetenschappen

Vervolgopleidingen na de derde graad

Geesteswetenschap	Natuurwetenschap	Sociale wetenschap
<p>Taal- en Letterkunde (Klassieke Talen), Toegepaste taalkunde, Gecombineerde studiegebieden (Afrikaanse talen en culturen, Oost-Europese talen en culturen, Oosterse talen en culturen, Taal- en regiostudies)</p> <p>Archeologie en Kunstwetenschappen, Geschiedenis, Godgeleerdheid, Godsdienstwetenschappen en Kerkelijk recht, Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen</p>	<p>Architectuur, Industriële wetenschappen en Technologie, Productontwikkeling/ Architectuur, Biotechniek, gecombineerde studiegebieden (digital design), Industriële wetenschappen en Technologie</p> <p>Wetenschappen (Biochemie en biotechnologie, Biologie, Chemie, Geografie, Geografie en geomatica, Geologie), Biomedische wetenschappen, Biotechniek, Bewegingsen Revalidatiewetenschappen, Farmaceutische wetenschappen, Sociale gezondheidswetenschappen / Gezondheidszorg</p>	<p>Psychologie en Pedagogische wetenschappen / Gecombineerde studiegebieden (Pedagogie van het jonge kind), Sociaal-agogisch werk</p> <p>Gecombineerde studiegebieden (Global communication, International Affairs, Sociaal-economische wetenschappen), Politieke en Sociale wetenschappen, Rechten, Notariaat en Criminologische wetenschappen / Onderwijs</p>